

Verkennd natuuronderzoek

Elshof-zuid

Onderdeel: Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

Definitief

VOF Polderkamer
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 1 april 2014

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek
Elshof-zuid

Subtitel : Onderdeel: Oriënterend onderzoek in het kader van de wet-
en regelgeving voor de natuur

Projectnummer : 335987

Referentienummer : GM000000

Revisie : C0

Datum : 1 april 2014

Auteur(s) : ing. D. van der Veen

E-mail adres : david.vanderveen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. C.J. Japsers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. A.A. Makkinga

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 88 811 53 92
F +31 72 850 26 57
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Aanleiding en doel	5
2	Flora- en faunawet	6
2.1	Toetsingkader	6
2.2	Methode	7
2.3	Flora	7
2.4	Grondgebonden zoogdieren	9
2.5	Vleermuizen	10
2.6	Vogels	11
2.7	Vissen	12
2.8	Reptielen	13
2.9	Amfibieën	13
2.10	Overige soorten	14
3	Natuurbeleidskaders	15
3.1	Ecologische Hoofdstructuur	15
4	Natuurbeschermingswet	17
4.1	Toetsingskader	17
4.2	Inventarisatie	17
4.3	Analyse van de mogelijke effecten	18
5	Conclusies en aanbevelingen	19
5.1	Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied	19
5.2	Natuurbeschermingswet	19
5.3	Flora- en faunawet	19
5.3.1	Vleermuizen	19
5.3.2	Vogels	19
5.3.3	Vissen	19
5.3.4	Amfibieën	19

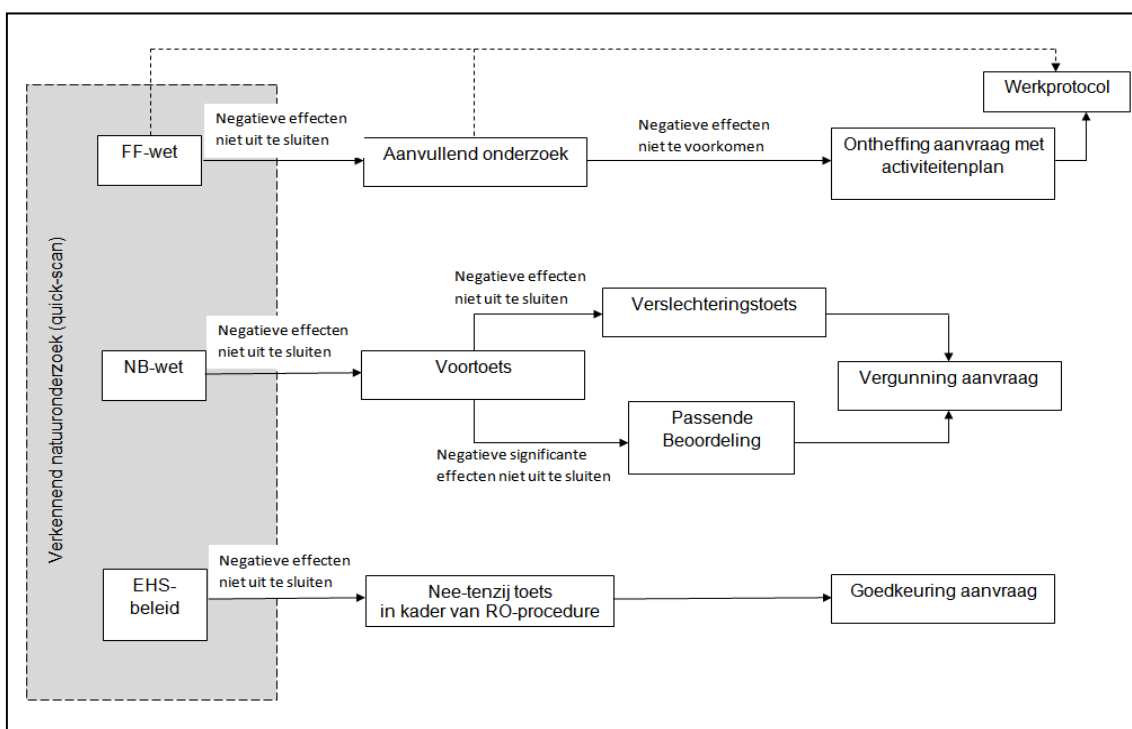
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Flora- en faunawet: individuele soorten;
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur;
- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.

Het onderhavig actualisatie verkennend onderzoek is een actualisatie van een verkennend natuuronderzoek uit 2009¹. Dit onderzoek is er op gericht om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures betreffende de Flora- en faunawet en de EHS. In figuur 2.1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Een verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.1 Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming

¹ Grontmij juli 2009, Quickscan Elshof Zuid te Anna Paulowna

1.2 Aanleiding en doel

De uitbreidingslocatie Elshof-Zuid wordt gerealiseerd in het agrarische gebied ten westen van Anna Paulowna (fig. 1.2). Het totale oppervlak bedraagt circa 21,3 hectare, waarvan een deel is gereserveerd voor de multifunctionele gemeentelijke accommodatie. Na de oplevering van de multifunctionele accommodatie wordt begonnen met de realisatie van de nieuwe woonwijk. Binnen het plangebied worden circa 350 woningen gerealiseerd. Daarnaast wordt door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een watergang in het plangebied gerealiseerd. Het doel van de watergang is de verbetering van de waterafvoer in de polder.

Ten behoeve van de realisatie van de woningbouw Elshof-Zuid te Anna Paulowna worden mogelijke enkele (delen van) watergangen gedempt. Deze watergangen zijn reeds in mei 2011 onderzocht op beschermde vissen (zie par. 2.7).

Figuur 1.2 Plangebied

Figuur 1.3 indruk plangebied

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden, hiervoor geldt wel de zorgplicht.

Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is, dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn, indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelsoorten' van het ministerie van EZ), die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen, geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstoringen van werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

2.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied en in de directe naastgelegen omgeving van het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten. De geraadpleegde bronnen zijn: Nationale databank Flora en Fauna (NDFF), www.zoogdiervereniging.nl, www.sovon.nl, www.ravon.nl, www.waarneming.nl, www.telmee.nl, www.florafauanacheck.nl, www.knnv.nl, www.vlinderstichting.nl, www.drloket.nl, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Provincie Noord-Holland, IVN en Grontmij Nederland.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten (groepen) in beeld, die in de voorkeurslocatie transportleiding (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 20 januari 2009 en 24 maart 2014 door een ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of soorten (groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

2.3 Flora

Bronnenonderzoek

Uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en Waarneming.nl zijn, (net als in het onderzoek van 2009) geen waarnemingen van beschermde flora in het plangebied bekend (fig. 2.3). In de indirecte omgeving van het plangebied zijn in relatie tot het plangebied wel de Ff-wet, tabel 2 beschermde soorten: grote keverorchis en rietorchis aangetroffen. In de directe omgeving zijn tevens tabel 1 soorten (zwanenbloem en gewone dotterbloem) aangetroffen. De zwanenbloem komt vooral langs de westkant van de spoorlijn voor en de dotterbloem aan de noordkant van Anna Paulowna. De grote keverorchis is aangetroffen buiten het plangebied langs een bosrand aan de Hornstein in Anna Paulowna. Over het algemeen is dit een soort van vochtige loofbossen en schrale vochtige graslanden. Deze biotoop kenmerken zijn niet in het plangebied aangetroffen.

Verkennd veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is geen tabel 2/3 beschermde flora aangetroffen in het plangebied. Hierbij dient wel opgemerkt te worden, dat het veldbezoek vroeg in het groeiseizoen is uitge-

voerd. Er is (met uitzondering van een watergang ten noorden van het gemeentehuis) geen geschikt biotoop voor de tabel 2/3 beschermde flora aangetroffen in het plangebied. Dit omdat de slootkanten in het plangebied grotendeels een steil talud hebben (c.a. 1:1) en naar verwachting intensief gemaaid worden, gezien de huidige agrarische functionaliteit van de graslanden.

Effecten

Op basis van de habitatgeschiktheidsbeoordeling, wordt (met uitzondering van een watergang ten noorden van het gemeentehuis) geen geschikt biotoop voor beschermde flora in het plangebied verwacht. Opgemerkt dient te worden, dat het voorkomen van potentieel biotoop sterk afhangt van het maairegime, peilbeheer en bemesting. Aangezien de watergang direct ten noorden van het gemeentehuis waarschijnlijk reeds recent vergraven is en onderdeel is van het nieuwe inrichtingsplan van het gebied, worden deze niet gedempt. Zolang er geen slootkanten worden vergraven waar beschermde flora aangetroffen wordt, zijn geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing of werken met een gedragscode is daarom niet aan de orde.

Figuur 2.3 NDFP vaatplanten in het plangebied

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

In de NDFF en waarneming.nl zijn (net als in het onderzoek van 2009) geen waarnemingen bekend van tabel 2 en/of 3 grondgebonden zoogdieren van de Flora- en faunawet in het plangebied. Uit deze bronnen blijkt wel dat algemene zoogdiersoorten zoals huisspitsmuis, mol, rosse woelmuis, hermelijn en egel aangetroffen in de omgeving van het plangebied (fig. 2.4).

Verkenkend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek is het plangebied beoordeeld op habitatgeschiktheid voor grondgebonden zoogdieren. Daaruit blijkt dat het plangebied geen bomen, struweel, brede rietkragen, gebouwen of takkenhopen heeft, die een vaste verblijfplaats kan bieden voor tabel 2/3 beschermde grondgebonden zoogdieren. Er zijn geen sporen (zoals wroet, vraat, latrine of krabsporen) aangetroffen van tabel 2/3 grondgebonden zoogdieren in het plangebied. Hierbij moet opgemerkt worden dat voorliggend onderzoek geen uitgeput onderzoek naar gebruik door grondgebonden zoogdieren van het plangebied betreft.

Effecten

Omdat er geen vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van tabel 2/3 grondgebonden zoogdieren in het plangebied of in de direct omgeving zijn aangetroffen, kan aantasting van verblijfplaatsen uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig. Voor de aanwezige algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, zoals mol, vos, konijn en bunzing geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht.

Figuur 2.4a NDFF grondgebonden zoogdieren

2.5 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

Uit de NDFF zijn recente waarnemingen (foeragerend en overvliegend) bekend van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis (Ff-wet, tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied. Waarneming.nl maakt daarbij ook melding van de rosse vleermuis in de omgeving van het plangebied.

Verkenkend veldbezoek

De habitatcheck is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol² uitgevoerd. Tijdens het verkennend veldbezoek (van 24 maart 2014) is vastgesteld dat het hele plangebied onderdeel uitmaakt van foerageergebied van de laatvlieger. De sloten in het plangebied en de lanen buiten het plangebied functioneren als vliegroute en foerageergebied van vleermuizen. Er zijn (net als het onderzoek van 2009) geen verblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied welke verstoord of vernietigd worden.

Effecten en nader onderzoek

Aangezien er geen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen worden verstoord of vernietigd, is geen aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen in verband met mogelijke vaste verblijfplaatsen. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig.

Om effecten te voorkomen, dient wel rekening te worden gehouden met overvliegende en foeragerende vleermuizen. Dit betekent dat in de periode maart tot en met oktober, geen directe werkverlichting of strooilicht (m.u.v. verlichting van voertuigen) mag uitstralen op watergangen, bosjes en struwelen tussen zonsondergang en zonsopkomst. Tenzij gewerkt kan worden met vleermuisvriendelijke armaturen. Dit betreft veelal groen of amber gekleurd led licht. In elk geval géén uitstraling van blauw of ultraviolet licht.

Figuur 2.5 NDFF vleermuizen

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en. Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuis-protocol 2013, maart 2013

2.6 Vogels

Bronnenonderzoek

Uit de NDFF (fig. 2.6) zijn in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan van een aantal vogels als ekster, buizerd, sperwer, boerenwaluw, etc. In figuur 2.6 zijn alleen ter indicatie de waarnemingen opgenomen van ter plaatse, overvliegende en foeragerende vogels, die gebonden zijn aan een jaarrond beschermd nest. Tabel 2.6 geeft een weergave van alle bekende waarnemingen in de NDFF in de periode tussen 2009 en 2014.

Verkennd veldbezoek

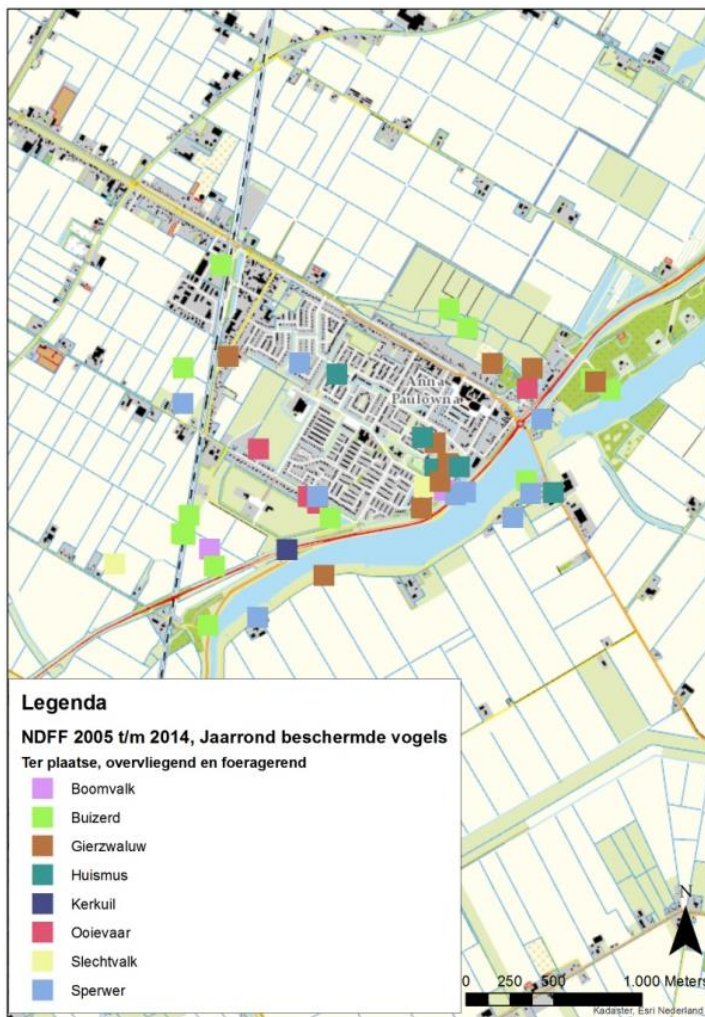
Tijdens het verkennd veldbezoek zijn geen bomen aangetroffen met potentiële nest locaties en met nesten in het plangebied. Er zijn wel diverse foeragerende of overvliegende vogels aangetroffen in het plangebied. De grasland percelen en de oevers vormen een geschikt foeraergebied voor vogels.

Effecten

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Verstoring van broedvogels kan optreden, wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden. Wanneer grondwerkzaamheden of dempingen worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (wat loopt van circa maart t/m juni met uitloop tot in augustus, of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgprocedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig. Verder dient er specifiek rekening te worden gehouden met mogelijke broedvogels in oevers en weidevogels op het grasland.

Tabel 2.6 Waargenomen vogels in het plangebied bekend uit de NDFF tussen 2009 en 2014

Vogelsoort	Aantal	Waarneming	Gedrag	Vogelsoort	Aantal	Waarneming	Gedrag
Blauwe Reiger	1	2012	ter plaatse	Houtduif	1	2009	ter plaatse
Boerenwaluw	2	2012	ter plaatse	Kauw	1	2009	ter plaatse
Boomkruiper	1	2012	foeragerend	Kramsvogel	1	2012	foeragerend
Braamsluiper	1	2010	baltzend/zingend	Meerkoet	1	2009	ter plaatse
Buizerd	1	2011	ter plaatse	Ooievaar	1	2013	foeragerend
Ekster	1	2009	ter plaatse	Patrijs	8	2013	ter plaatse
Ekster	1	2012	overvliegend	Patrijs	2	2012	ter plaatse
Grauwe Gans	200	2013	ter plaatse	Patrijs	2	2012	ter plaatse
Groene Specht	1	2010	ter plaatse	Sperwer	1	2011	overvliegend
Groene Specht	1	2013	ter plaatse	Wilde Eend	1	2012	ter plaatse
Grote Zilverreiger	1	2014	ter plaatse	Wilde Eend	1	2012	ter plaatse
Grote Zilverreiger	1	2013	ter plaatse	Wulp	1	2013	foeragerend
Grutto	19	2013	foeragerend				

Figuur 2.6 NDDFF jaarrond beschermde vogels (ter plaatse, overvliegend en foeragerend)

2.7 Vissen

Bronnenonderzoek

Uit Waarneming.nl en de NDDFF (fig. 2.7) zijn waarnemingen bekend van beschermde vissen in de omgeving van het plangebied. Dit betreft de bittervoorn (Ff-wet, tabel 3), de kleine modderkruiper (Ff-wet, tabel 2) en rivierdonderpad (Ff-wet, tabel 2). De kleine modderkruiper (Ff-wet, tabel 2) is in 2011 alleen in watergang 1 (fig. 2.7.b) binnen het plangebied aangetroffen. Watergang 2 staat in verbinding met watergang 1, maar hier zijn geen kleine modderkruipers aangetroffen. Watergang 3 is een afgesloten watergang waar geen vissen in aangetroffen zijn. De rivierdonderpad (Ff-wet, tabel 2) is aangetroffen in een boezemwater ten oosten van Anna Paulowna en de bittervoorn (Ff-wet, tabel 3) in de polder ten westen van het plangebied.

Verkennd veldbezoek

De watergangen 1 en 2 in het plangebied, die onderling in open verbinding staan en in verbinding staan met de omliggende polders vormen door aanwezigheid van voldoende schuilmogelijkheden (zoals rietkragen), een geschikt habitat voor de kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn. Watergang 3 vormt geen geschikt habitat voor beschermde vissen, omdat dit een afgesloten watergang is.

Effecten

Er is geschikt habitat voor de bittervoorn en rivierdonderpad aangetroffen in de watergangen binnen het plangebied. Maar gezien de rivierdonderpad en de bittervoorn tijdens het recente onderzoek van 2011 niet zijn aangetroffen, worden deze soorten niet verwacht.

De kleine modderkruiper (Ff-wet, tabel 2) is in 2011 alleen in watergang 1 (fig. 2.7.b) binnen het plangebied aangetroffen. Watergang 1 wordt niet gedempt, omdat deze deel uitmaakt van het nieuwe inrichtingsplan. Watergang 2 staat in verbinding met watergang 1. Watergang 2 wordt

net als watergang 3 wel gedempt. Conform de soortenstandaard van de kleine modderkruiper³ zijn de inventarisatiegegevens uit 2011 voldoende recent om vast te stellen, dat in watergang 2 geen kleine modderkruipers aanwezig zijn en negatieve effecten uitgesloten kunnen worden. Ten aanzien van aanwezige vissen in watergang 2, wordt aanbevolen om te werken conform het Ecologisch Werkprotocol Elshof-Zuid⁴.

Figuur 2.7a NDFF vissen t.o.v. het plangebied

Figuur 2.7b, Voorkomen kleine modderkruiper

2.8 Reptielen

Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoek

De oevers van de sloten en zandhopen, bieden weliswaar geschikte omstandigheden voor de ringslang en zandhagedis, maar beide soorten komen niet binnen een straal van 5 km van het plangebied voor. Daarbij zijn geen geschikte vaste verblijfplaatsen aangetroffen tijdens het verkennend natuuronderzoek.

Effecten

Op basis van beschikbare gegevens en het veldonderzoek kan het voorkomen van reptielen in het plangebied uitgesloten worden. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

2.9 Amfibieën

Bronnenonderzoek

De NDFF (fig. 2.9) en waarneming.nl maken geen melding van tabel 2/3 beschermde amfibieën, zoals de rugstreeppad, heikikker en poelkikker (Ff-wet, tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied en in het plangebied. Uit de NDFF (fig. 2.9) komt verder wel naar voren dat waarnemingen zijn gedaan van algemene beschermde tabel 1 soorten (zoals de bruine kikker en gewone pad). De rugstreeppad is wel ten oosten van Anna Paulowna aangetroffen, aan de overzijde van een brede watergang genaamd 'Oude Veer'.

³ Dienst Regelingen, Ministerie van EZ, december 2011, Soortenstandaard van de kleine modderkruiper

⁴ Grontmij september 2011, Ecologisch Werkprotocol Elshof-Zuid te Anna Paulowna

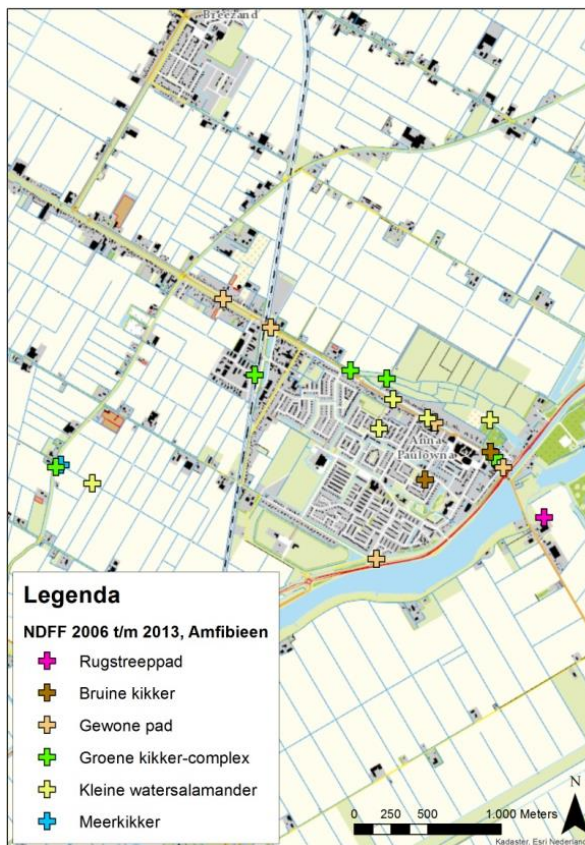
Verkennd veldbezoek

De watergangen in het plangebied vormen (met uitzondering van een watergang ten noorden van het gemeentehuis) door de steile oevers geen geschikt habitat voor beschermde amfibieën (zoals de rugstreeppad). De rugstreeppad komt wel voor in zandige milieus met tijdelijke plassen (zoals bouwlocaties) of in veenweidegebied met flauwe oevers. De watergangen in het plangebied hebben steile oevers, wat geen geschikt habitat voor

Effecten

De watergangen in het plangebied vormen, met uitzondering van watergang 1 (fig. 2.7b) geen geschikt habitat voor bovengenoemde beschermde amfibieën. Watergang 1 wordt niet gedempt, omdat deze deel uitmaakt van het nieuwe inrichtingsplan. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Het plangebied blijkt verder een geschikt habitat voor tabel 1 amfibie soorten. Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht.

De rugstreeppad wordt wel regelmatig aangetroffen op werk/bouwterreinen bij het bouwrijp maken van het terrein. Aanbevolen wordt om in de voortplantingsperiode vanaf half april t/m september het terrein ongeschikt te maken, door te voorkomen dat tijdelijke plassen ontstaan na bijvoorbeeld hevige regenbuien.

Figuur 2.9 NDFF amfibieën t.o.v. het plangebied

2.10 Overige soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van overige beschermde diersoorten (zoals ongewervelden, libellen of dagvlinders) van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en er is ook geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

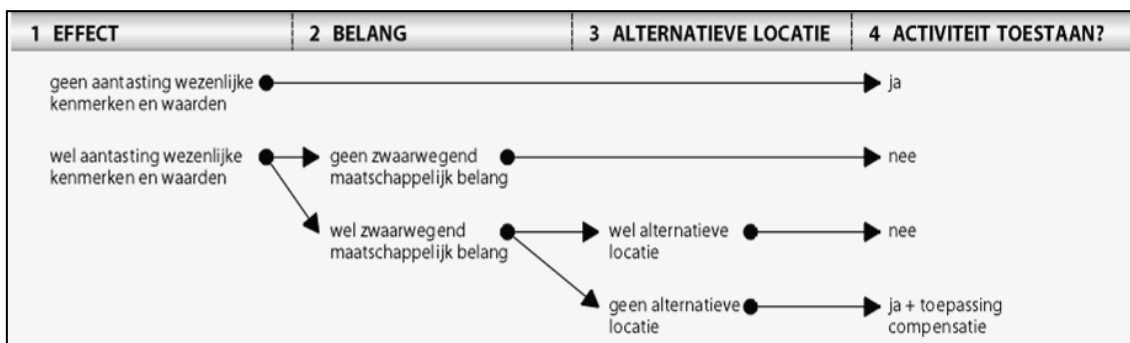
3 Natuurbeleidskaders

3.1 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de structuurvisie Provincie Noord-Holland.

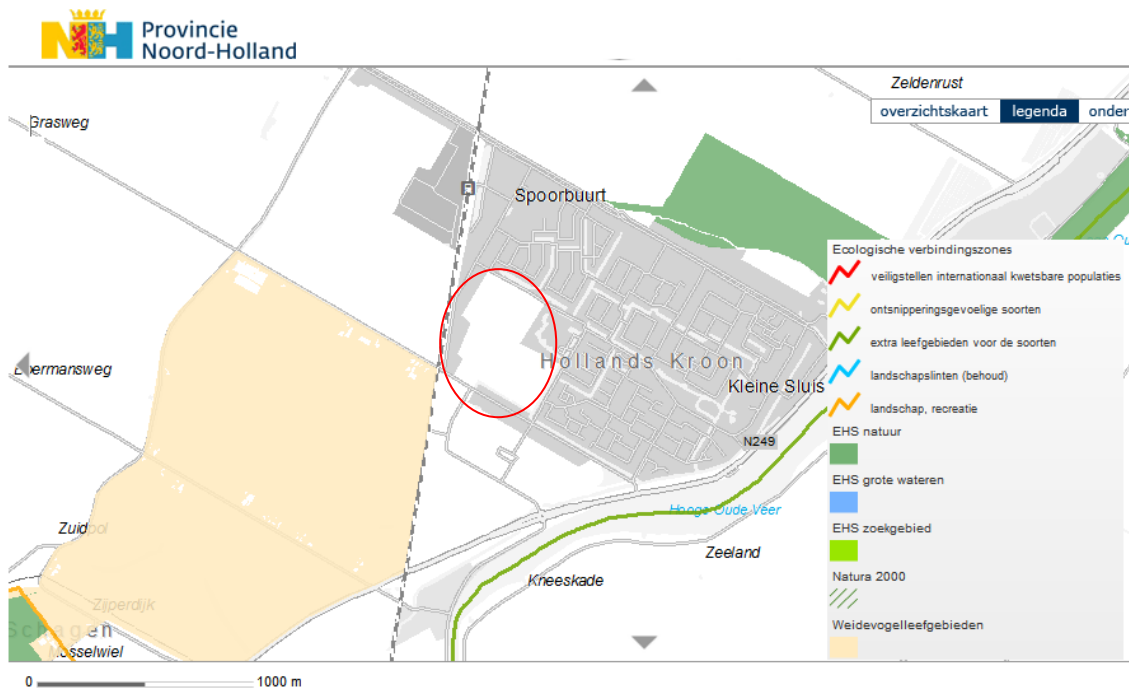
De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van de voorkeurslocatie transportleiding en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Zuid-Holland is de externe werking van de EHS niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van EHS gebied en weidevogelleefgebied (fig. 4.2). Zolang de voorgenomen werkzaamheden buiten de begrenzing van EHS-gebied plaatsvindt, is nadere toetsing in de vorm van een “Nee, tenzij-toets” niet aan de orde, mede omdat de Provincie Noord-Holland geen externe werking op de EHS heeft vastgelegd. De voorgenomen werkzaamheden vallen buiten de begrenzing van Weidevogelleefgebied. Het plangebied vormt geen onderdeel van weidevogelleefgebied. Daarom is nadere toetsing niet aan de orde.

Figuur 4.1 Ligging EHS-gebied (helder groene vlakken) en weidevogelleefgebied (gele vlakken) t.o.v. het plangebied (globaal rode cirkel)

4 Natuurbeschermingswet

4.1 Toetsingskader

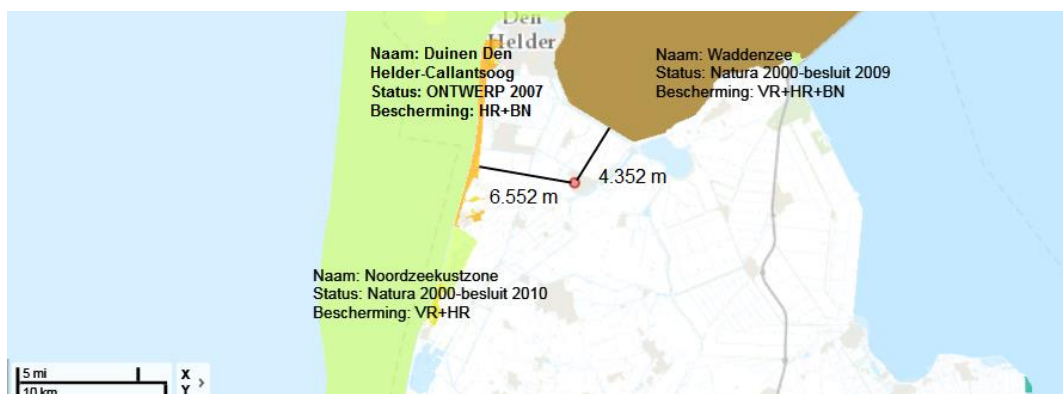
De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien. Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

4.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van meer dan 4000 en 6000 meter van het plangebied is gelegen (fig.4.2). Dit betreft Vogelrichtlijngebied, Habitatrichtlijngebied en Beschermde Natuurmonument 'Waddenzee' (op een afstand van circa 4 kilometer) en Habitatrichtlijngebied en Beschermde Natuurmonument 'Duinen Den Helder Callantsoog' (op een afstand van circa 6,5 kilometer) en Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied 'Noordzee kustzone' (op een afstand van circa 7,5 kilometer).

Figuur 4.2 Ligging Natura 2000-gebied t.o.v. het plangebied (rode punt)

4.3 Analyse van de mogelijke effecten

Door uitvoering van de voorgenomen maatregelen (woningbouw, dempen en graven watergang) gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument verloren. Gelet op aard van de werkzaamheden en de ruime afstand (meer dan 4 kilometer) van het plangebied tot Natura 2000-gebied 'Waddenzee' en de ruime afstand (meer dan 6 kilometer) van het plangebied tot Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder Callantsoog' en 'Noordzee kustzone', zijn effecten (zoals ook in de Quicksan van 2009 is vermeld) in het kader van de externe werking vanuit het plangebied uit te sluiten.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied

De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van EHS gebied en weidevogelleefgebied en het plangebied vormt geen onderdeel van weidevogelleefgebied. Nadere toetsing is niet noodzakelijk.

5.2 Natuurbeschermingswet

Door uitvoering van de voorgenomen maatregelen (woningbouw, dempen en graven watergang) gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument verloren. Gelet op aard van de werkzaamheden en de ruime afstand (meer dan 4 kilometer) van het plangebied tot Natura 2000-gebied 'Waddenzee' en de ruime afstand (meer dan 6 kilometer) van het plangebied tot Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder Callantsoog' en 'Noordzee kustzone', zijn effecten in het kader van de externe werking vanuit het plangebied uit te sluiten.

5.3 Flora- en faunawet

Uit het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat Ff-wet, tabel 2/3 beschermde soorten in het plangebied kunnen voorkomen of tijdens de werkzaamheden op de werklocaties kunnen verschijnen.

5.3.1 Vleermuizen

Om verstoring van overvliegende of foeragerende vleermuizen en vogels te voorkomen dienen, de werkzaamheden overdag uitgevoerd te worden en dient in de periode maart t/m september tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden, die op watergangen, bomen en struweel kan schijnen. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet nodig.

5.3.2 Vogels

Wanneer grondwerkzaamheden of dempingen worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (wat loopt van circa maart t/m juni met uitloop tot in augustus, of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig. Verder dient er specifiek rekening te worden gehouden met mogelijke broedvogels in oevers en weidevogels op het grasland.

5.3.3 Vissen

Conform de soortenstandaard van de kleine modderkruiper⁵ zijn de inventarisatiegegevens uit 2011 voldoende recent om vast te stellen, dat in watergang 2 geen beschermde vissen aanwezig zijn in de te dempen watergangen, daarmee worden negatieve effecten uitgesloten. Ten aanzien van aanwezige vissen in watergang 2, wordt aanbevolen om te werken conform het Ecologisch Werkprotocol Elshof-Zuid⁶.

5.3.4 Amfibieën

De rugstreeppad wordt wel regelmatig aangetroffen op werk/bouwterreinen bij het bouwrijp maken van het terrein. Aanbevolen wordt om in de voortplantingsperiode vanaf half april t/m september het terrein ongeschikt te maken, door te voorkomen dat tijdelijke plassen ontstaan na bijvoorbeeld hevige regenbuien.

⁵ Dienst Regelingen, Ministerie van EZ, december 2011, Soortenstandaard van de kleine modderkruiper

⁶ Grontmij september 2011, Ecologisch Werkprotocol Elshof-Zuid te Anna Paulowna